

පිළිතුරු Biology 2003

@AL_Past_Papers

අධ්‍යයන පොදු සහතිකපත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය

2003 අප්‍රේල්

ජීව විද්‍යාව I - II

පිළිතුරු සහ ලකුණු පටිපාටිය

2003 අප්‍රේල් බහුවරණ පිළිතුරු

1 - 2	16 - 3	31 - 4	46 - 3
2 - 5	17 - 2	32 - 3	47 - 3
3 - 1	18 - 4	33 - 2	48 - 2
4 - 4	19 - 5	34 - 5	49 - 3
5 - 3	20 - 5	35 - 1	50 - 4
6 - 1	21 - 3	36 - 1	51 - 1
7 - 5	22 - 5	37 - 4	52 - 1
8 - 4	23 - 2,5	38 - 2	53 - 3
9 - 4	24 - 1	39 - 1	54 - 4
10 - 1	25 - 2	40 - 2	55 - 3
11 - 2	26 - 4	41 - 1	56 - 1
12 - 4	27 - 2	42 - 3	57 - 5
13 - 1	28 - 3	43 - 2	58 - 4
14 - 4	29 - 3	44 - 2	59 - 5
15 - 2	30 - 2	45 - all	60 - 2

A - කොටස (විද්‍යාගත රචනා)

(i) A

- (i) රාජධානිය
වංශය/කොට්ඨාසය
වර්ගය
ගෝත්‍රය
කුලය
ගණය
විශේෂය

1 x 2 = ලකුණු 02

- (ii) 1. බොහෝ පොදු ලක්ෂණ දරන ජීවීන් සමූහයක් වීම.
2. අනෙක් සියලු ජීවී කාණ්ඩවලින් එකක් හෝ වැඩි ලක්ෂණ ගණනකින් වෙන්වී වන
3. අන්තර් අභිජනනයෙන් සරු ජනිතයන් ඇති කරන
4. ස්වාභාවික ව ඇති තත්ත්වයන්.

4 x 2 = ලකුණු 08

- (iii) යම් ජීවියෙකු ගණ නාමයෙන් හා විශේෂ නාමයෙන් නම් කිරීම.

1 x 2 = ලකුණු 02

- (iv) 1. ජීවීන්ගේ පොදු නාම වෙන්වී විය හැකි ය.
2. විද්‍යාත්මක නම/ ද්විපද නාමය අන්තර්ජාතික ව පිළිගත් නමකි.
3. මේ මගින් නිශ්චිත ව ජීවියා හඳුනාගත හැකිවීම.

3 x 2 = ලකුණු 06

B

- (i) 1) සන්ධිපාද නොමැත _____ (2)
සන්ධිපාද දරයි _____ (2)
2) දේහය බන්ධනය වී ඇත _____ (B)
දේහය බන්ධනය වී නැත _____ (D)
3) පියාපත් නැත _____ (2)
පියාපත් ඇත _____ (E)
4) ඇස් වානේක සහිතයි _____ (C)
ඇස් වානේක රහිතයි _____ (A)

5 x 1 = ලකුණු 05

- (ii) ඉහත ප්‍රථම දෙබඳුම් ප්‍රථම ලෙස හැඳින්වේ.

1 x 2 = ලකුණු 02

- (iii) පසගිල්ල/D

1 x 2 = ලකුණු 02

- iv) A - ආත්‍රපෝඩා/Arthropoda
B - ඇනෙලිඩා/Arrelida
C - ආත්‍රපෝඩා/Arthropoda
D - එකපිනවෙණම/Echirodermata
E - ආත්‍රපෝඩා/Arthropoda

5 x 2 = ලකුණු 10

- (v) පහත ඕනෑම දෙකක් ලිවිය හැකි ය.

1. නාලපාද
2. පංච අරිය සම්මිතිය
3. වර්තාල ඇලිය/ ප්‍රදේශය
4. ඇඟිතලය
5. පෙඩ්සෙල්ටියා

2 x 2 = ලකුණු 04

- (C) (i) Bryophyta /බ්‍රයෝෆයිටා
Pterophyta /ප්ටරෝපයිටා
Lycophyta /ලයිකොපයිටා
Cycadophyta /සයිකඩොපයිටා
Anthophyta /ඇන්තොපයිටා

5 x 2 = ලකුණු 10

- (ii) පහත දක්වෙන ඕනෑම ලක්ෂණ 5ක් ලිවිය හැකි ය.

1. සුනාභ්වික සෛල සංවිධානය
2. ප්‍රභාසංශ්ලේශක පෝෂණය/ ක්ලෝරොෆිල් a, b, හා කැරොටිනොයිඩ දූර්ව
3. බහුසෛලික වීම
4. හොඳින් විභේදනය වූ ශාක දේහය/ ශාක දේහය කඳ, පත්‍ර හා මුල්වලට විභේදනය වී තිබීම
5. සත්‍ය පටක දූර්ව
6. සෙලියුලෝස් සෛල බිත්ති දූර්ව
7. ප්‍රධාන සංවික ආහාරය පිණිස වේ

5 x 2 = ලකුණු 10

- (iii) Anthophyta/Angiospermae

1 x 2 = ලකුණු 02

- (iv) පහත දක්වෙන ඕනෑම ලක්ෂණ 6ක් ලිවිය හැකි ය.

1. හොඳින් විභේදනය වූ ප්‍රජනන අවයවය/ පුෂ්ප පිහිටීම
2. සත්‍ය ජීර්
3. බීජ එල තුළ ඇතිවීම/ වීමට කෝෂය එලය බවට විකසනය/ වීමට. වීමට කෝෂ තුළ විකසනය
4. ද්විත්ව සංසේචනය/ත්‍රිලුණ ක්‍රණ පෝෂය
5. වාහිනී සහිත සෛල
6. පෙප්ටේර නාල හා සහවර සෛල සහිත ජලෝයම
7. ප්‍රං ජන්මාණු (ප්‍රං නාෂ්ටිය) පරාග නාලය මස්සේ අක්ෂය කරා ළඟා වීම
8. අවල ජන්මාණු/ සංසේචනයට ජලය අවශ්‍ය නොවීම

6 x 2 = ලකුණු 12

- (D) (i) ගෝලීය/ වායුගෝලීය උෂ්නත්වය ඉහළ යාම 1 x 2 = ලකුණු 02

- (iii) 1. Co₂
2. මිනේන්
3. ජලවාෂ්ප
4. නයිට්‍රජන්වල මස්සයිඩ (N₂O, NO, NO₂)

3 x 2 = ලකුණු 06

- (iii) 1. සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ්/ සල්ෆර්වල මස්සයිඩ
2. නයිට්‍රජන්වල මස්සයිඩ

2 x 2 = ලකුණු 04

- (iv) 1. වායුගෝලීය/ වනාන්තර/ වනාවන්/ හානි ප්‍රමාණ විකාශ වීම
2. මලකඩ නැම (ගොඩනැගිලි/ ප්‍රතිමා, වෙනත් නිවැරදි උද්‍යාන සහිත)
3. පර්මි/ ප්‍රමාණ ආවේණිකත්ව වැඩිවීම
4. ප්‍රමාණ බැර ලෝක දියවීම/ බැර ලෝක සාන්ද්‍රණය වැඩි වීම.

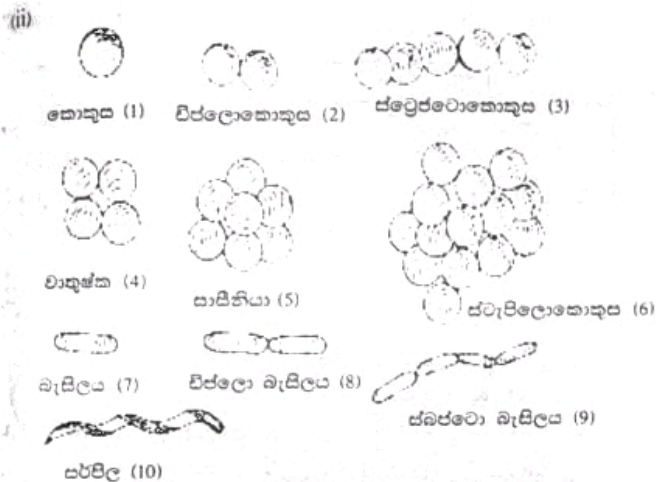
2 x 2 = ලකුණු 04

- v) (a) Ramsar Convention - රැමසාර සම්මුතිය
(b) CITES
(c) Montreal Protocol - මොන්ට්‍රියල් සන්ධානය
(d) Basel Convention - බැසල් සම්මුතිය
(e) Bio diversity Convention - ජෛව විවිධත්ව සම්මුතිය

5 x 2 = 10 සම්පූර්ණ ලකුණු = 101
උපරිම ලකුණු = 100

- (2) 1. කුඩා ප්‍රමාණය/ පෘෂ්ඨික කොටු වලට පරිමාව දරන අනුපාතය වැඩිවීම
2. පරිමාණය විවිධත්වය/ වැඩි උපස්තර වර්ග ප්‍රමාණයක් භාවිත කළ හැකි වීම
3. පෝෂණ විවිධත්වය
4. ඔක්සිජන් සහිත ව හෝ රහිත ව සක්‍රිය වීම.
5. අන්තිම පරිසරවල ජීවත් විය හැකි බව (උෂ්නත්වය/ PH /ලවණකාරී වැනි)
6. අධික ප්‍රජනන ශීඝ්‍රතාව

5 x 2 = ලකුණු 10

නම් කිරීම - ලකුණු 01
රූප සටහන - ලකුණු 01
10 x 02 = ලකුණු 20

- (iii) 1. මයික්‍රොමීටර/μm
2. නැනෝමීටර/nm

02 x 02 = ලකුණු 04

- (B) (i) 1. a - පෝෂණ ජ්‍යාමිතික
2. b - අර්ථකල්ප වෙනස්වීම් ජ්‍යාමිතික

02 x 02 = ලකුණු 04

4. a - උණුසුම් පානය සහිත උද්‍යාන 160°C උෂ්ණත්වයේ පැය 1-2 පමණ කැබීම.
b - පිඩිනාපනය/ පිඩිනා උද්‍යාන 121°C, 15-20 මිනිත්තු කාලයක් කැබීම.

03 x 02 = ලකුණු 06

- (C) A - ප්‍රාථමික අවසාදනය
B - ද්විතියික පිටියම් කිරීම/ කාන්දු පෙරහන
C - නිර්වායු (බොර) ජීර්ණය
D - ක්ලෝරිනීකරණය (ක්ලෝරීන් යෙදීම) / විෂබීජ නාශනය

04 x 02 = ලකුණු 08

- (ii) A
1. අවසාදන වැනිවල සහද්‍රව්‍ය අවසාදනය
2. 25-35% කාබනික ද්‍රව්‍ය ඉවත්වීම
3. විශාල ප්‍රමාණයේ ද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම
4. වැලි ඉවත් කිරීම
5. තෙල් හා ග්‍රිස් ඉවත් කිරීම

02 x 02 = ලකුණු 04

- (B) 1. දූෂිත ජලය (අපවිත්‍ර ජලය) සෙමෙන් පාෂාණ තරිවීම මතට ඉසීම
2. (ස්වාභාවික) බැක්ටීරියා වර්ධනය හා ශුණනය
3. ක්ෂුද්‍ර ජීව ඔක්සිකරණය/විභාජනය
4. 75-95% කාබනික ද්‍රව්‍ය ඉවත් වීම/ BOD අඩුවීම

4 x 2 = ලකුණු 08

- (C) 1. කාබනික ද්‍රව්‍යවල නිර්වායු විභාජනය
2. CO₂ නිපදවීම
3. මිනිස් නිපදවීම

3 x 2 = ලකුණු 06

- (D) 1. ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් විනාශ කිරීම

1 x 2 = ලකුණු 02

- (D) i) 1. බැක්ටීරියා අවර්ණ ව දියවීම/ ආලෝකයට සාරදායක වීම
2. ආලෝක අන්වීක්ෂයකින් දකින නොහැකි වීම/ වෙනස් බව පැහැදිලි නොවීම.

2 x 2 = ලකුණු 04

(iii)

පියවර	අරමුණ
1. බැක්ටීරියා අද්‍රව්‍ය පිළියෙල කිරීම	2. බැක්ටීරියා තුනී කිරීම/ තුනී පටලයක් ලබාගැනීම
2. වාතයේ වියළීම	5. නිර කිරීම
4. දල්ලට ඇල්ලීම	6. වර්ණ ගැන්වීමේ දී සේදී යාම වැළැක්වීම
7. මෙහිලින් බිඳ දමා තත්පර 30-60 කැබීම	8. බැක්ටීරියා සෙසල බිත්ති වර්ණ ගැන්වීම
9. ජලයෙන් සේදීම	10. වැඩිපුර වර්ණකය ඉවත් කිරීම.

10 x 2 = ලකුණු 20
සම්පූර්ණ ලකුණු = 104
උපරිම ලකුණු = 100

- (3) (i) 1. රසායනික සංයෝගයකි/ රසායනික පරිවර්තකයක් ලෙස ක්‍රියා කරන
2. කුඩා ප්‍රමාණවලින් නිපදවන
3. එක් ජීවියෙකුගේ එක් ස්ථානයක නිපදවී වෙනත් ස්ථානයකට/ඉලක්ක අවයවයට පරිවර්තනය වන
4. කායික විද්‍යාත්මක අවර්ණ/ වෙනස්වීම් ඇතිකරන සංයෝගයකි.

4 x 2 = ලකුණු 08

(ii)

ශාක හෝමෝන	සත්ව හෝමෝන
1. සරල කාබනික සංයෝග වේ.	1. සංකීර්ණ කාබනික සංයෝග වේ.
2. සෛලම හෝ ප්ලාස්ම මස්සේ පරිවර්තනය වේ.	2. රුධිරය/ රුධිර වාහිනී ඔස්සේ පරිවර්තනය වේ.
3. සංශ්ලේෂණයට විශේෂ ඉන්ද්‍රියන් උපකාර නොවේ.	3. අන්තරාසර්ග/ නිර්නාල ග්‍රන්ථිවල සංශ්ලේෂණය වේ.

2 x 2 = ලකුණු 04

- (iii) සමස්ථිතිය පවත්වා ගැනීම.

1 x 2 = ලකුණු 02

- B) i) බහිරාසර්ග ග්‍රන්ථවල නාල ඇති අතර, අන්තරාසර්ග ග්‍රන්ථ නිර්නාල, එනම් නාල රහිත වේ.

1 x 2 = ලකුණු 02

- iii) අන්තරාසර්ග.

1 x 2 = ලකුණු 02

හෝමෝන	සංස්ලේෂණ ස්ථානය	ක්‍රියාකාරී වන ස්ථාන
ඇල්ඩෝස්ටෙරෝන්	1. අධිවෘක්ක බාහිකය	2. විදුර සංවලිත නාලිකා/වෘක්කානු
සික්‍රටින්	3. ග්‍රහනිය	4. අග්‍රන්‍යාශය/අක්මාව/අක්මා සෛල
මක්සිටොසින්	5. හයිපොතලමස	6. ගර්භාශය/ස්තන ග්‍රන්ථි/මයෝමේට්‍රියම
වර්ධක හෝමෝනය	7. පූර්ව පිටියුටරිය	8. සියලු ම අවයව/පටක/සෛල
F.S.H	9. පූර්ව පිටියුටරිය	10. ශුක්‍රධර නාලිකා/විම්බ සිසුනිකා

10 x 2 = ලකුණු 20

(iv) ප්‍රෝලැක්ටින් හෝමෝනය/වර්ධක හෝමෝනය

1 x 2 = ලකුණු 02

(v) එරිත්‍රොපොයිටින්/රෙනින් (Renin)

1 x 2 = ලකුණු 02

(C) (i) 1. හෙලෙහි

2. ස්වරාලයට මදක් පහළින්/ස්වරාලය දෙපස/ශ්වාසනාලය දෙපස/ශ්වාසනාලයට පූර්ව ලෙස

2 x 2 = ලකුණු 04

(ii) 1. ට්‍රයි අයඩොනයිට් T₃

2. තයිරොක්සින්/T₄

3. කැල්සිටොනින්/තයිරොකැල්සිටොනින්

3 x 2 = ලකුණු 06

(iii) තයිරොක්සින් / ට්‍රයි අයඩොනයිට්

1. මූලික පරිවෘත්තීය ශිෂ්‍යතාව/පරිවෘත්තීය ශිෂ්‍යතාව වැඩි කිරීම හෝ යාමනය කිරීම හෝ පාලනය කිරීම.

2. වර්ධනය හෝ විකසනය වැඩි කිරීම/යාමනය/පාලනය කිරීම.

කැල්සිටොනින්

3. රුධිර කැල්සියම් මට්ටම හා

4. පොස්පේට් මට්ටම අඩු කිරීම

4 x 2 = ලකුණු 08

iv) 1. රුධිර ග්ලූකෝස් මට්ටම අඩු වීම නිසා (ලැන්ගර්හැන් ද්විකාවලින්) ග්ලූකොගොන් ශ්‍රාවය වැඩි වේ.

2. ග්ලූකොගොන් අක්මාව මත ක්‍රියාකාරී

3. ග්ලයිකොජන්, ග්ලූකෝස් බවට පත්වීම උත්තේජනය කරයි.

4. ග්ලයිකොජන්, ප්‍රෝටීන් හා

5. ලිපිඩ බවට පත් වීම උත්තේජනය කරයි.

6. මේ නිසා රුධිර ග්ලූකෝස් මට්ටම වැඩි වේ.

6 x 2 = ලකුණු 12

D) (i) 1. මක්සිත

2. සයිටොකයිනින්

3. ශිබරලින්/ශිබරලින් අම්ලය

4. එතිලින්

5. ඇබ්සිසින් අම්ලය

5 x 2 = ලකුණු 10

(ii) a. ශිබරලින්

b. සයිටොකයිනින්

c. මක්සිත

d. එතිලින්

e. සයිටොකයිනින්

f. ලකුණු නැත

g. ශිබරලින්

h. එතිලින්

i. සයිටොකයිනින්

j. මක්සිත/ශිබරලින්/ශිබරලින් අම්ලය

9 x 2 = ලකුණු 18
සම්පූර්ණ ලකුණු = 100

(4) (A) i) 1. නයිට්‍රජන්හි හෂ්ම
2. ඩිමක්සිරයිබෝස් සිනි
3. පොස්පේට්

3 x 2 = ලකුණු 06

(iii) 1. ස්ථායී

2. පොදු

3. සරල ව්‍යුහයක් ඇත.

4. එය තොරතුරු ගබඩා කරයි. (නයිට්‍රජන්හි හෂ්ම ලෙස)

5. (කලාතුරකින්) මෙම තොරතුරු වෙනස් විය හැකි වේ.

6. විකෘති නිසා වෙනස් වේ.

7. ස්වයං ප්‍රතිඵලිත විය හැකි ය.

8. මේ නිසා සර්වසම පිටපත් සෑදිය හැකි ය.

7 x 2 = ලකුණු 14

(iii) (a) RNA

1 x 2 = ලකුණු 02

DNA	RNA
1. ඩිමක්සිරයිබෝස් සිනි/ ඩිමක්සිරයිබොනියුක්ලියෝටයිඩ්	රයිබෝස් සිනි/ රයිබොනියුක්ලියෝටයිඩ්
2. තයිමින් ඇත	ඒ වෙනුවට යුරසිල් ඇත

2 x 2 = ලකුණු 04

(B) i) සියලු ලක්ෂණ සඳහා නිලීන රුපානුදර්ශ පෙන්වන ජීවියෙකු සමග මුහුම් කිරීම

1 x 2 = ලකුණු 02

ii) ජීවියෙකුගේ ප්‍රවේණිදර්ශය නිර්ණය කිරීම සඳහා

(iii) (a) රතු පුෂ්ප ලක්ෂණය - R

කොළ පැහැති පුෂ්පය - r

සුදු පුෂ්ප ලක්ෂණය - r

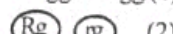
කහ පැහැති ඵලය - g

(i) RRgg, Rrgg (2)

2 x 2 = ලකුණු 04

(ලක්ෂණය නිරූපණය කරන අකුරු භාවිත කර නැත්නම් ලකුණු නැත.)

(b) RRgg x rrgg (1)

 (2)

Rrgg (3)

රතු පුෂ්ප, කහ ඵල (4)

100% සියල්ල ම (5)

Rrgg x rrgg (6)

 (7)

Rrgg rrgg (8)

රතු පුෂ්ප, කහ කරල්

සුදු පුෂ්ප, කහ කරල් (9)

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

10 x 2 = ලකුණු 20

1. ස්කන්ධය හඳුනා ගැනීම/ DNA ඇඟිලි සලකුණු
2. හෝමෝන නිෂ්පාදනය (වර්ධන හෝමෝනය, ඉන්සියුලින්, ඕනෑ ම නිවැරදි උදාහරණයක්
3. වැඩි කැටිගැසීමේ සාධක නිෂ්පාදනය
4. එන්නත් නිෂ්පාදනය
5. එන්නත් (ඇමැයිලේස්, ප්‍රෝටීලේස්) නිෂ්පාදනය
6. ප්‍රතිබෝධ ප්‍රතිරෝධී බෝග ප්‍රභේද නිෂ්පාදනය
7. වැඩි අස්වැන්න ලබාදෙන බෝග ප්‍රභේද නිෂ්පාදනය
8. රෝග ප්‍රතිරෝධී බෝග ප්‍රභේද නිෂ්පාදනය
9. වැඩි පෝෂක අගයක් ඇති බෝග නිෂ්පාදනය
10. වෙනත් නිවැරදි ප්‍රතිචාරයක්

$$5 \times 2 = \text{ලකුණු } 10$$

රැසානු දරණය	නිරීක්ෂිත සංඛ්‍යාත (Oi)	අපේක්ෂිත සංඛ්‍යාත (Ei)	(Oi-Ei)	(Oi-Ei) ²	(Oi-Ei) ² Ei
A	80	$\frac{160}{16} \times 3 = 90$ (1)	-10 (5)	100	1.1(9)
B	40	$\frac{160}{16} \times 3 = 30$ (2)	10 (6)	100	3.3(10)
C	25	$\frac{160}{16} \times 3 = 30$ (3)	-5 (7)	25	0.8(11)
D	15	$\frac{160}{16} \times 1 = 10$ (4)	5 (8)	25	2.5(12)

$$\chi^2 = \frac{\sum (Oi-Ei)^2}{Ei} \quad (13)$$

$$\chi^2 = 7.48 \quad (14)$$

$$\text{වලංගු කළ වර්ග අගය} = 7.48 \quad (15)$$

$$\text{ගණනය කළ අගය} < \text{වලංගු අගය} \quad (16)$$

මේ නිසා නිරීක්ෂිත අනුපාත / අගයන් අපේක්ෂිත අගයන්වලින් වෙනස් ලෙස වෙනස් නොවේ. (5% වෙසෙසියා මට්ටමේ දී) (17)

මේ නිසා A : B : C : D 9:3:3:1 අනුපාතය

ඇති බව ස්ථිර වේ. (5% වෙසෙසියා මට්ටමේ දී) (18)

$$18 \times 2 = \text{ලකුණු } 36$$

$$\text{සම්පූර්ණ ලකුණු} = 100$$

B - කොටස (රචනා)

1. පත්‍ර මධ්‍ය සෛලවල සුක්‍රෝස් නිපදවේ.
2. සුක්‍රෝස් පරිවහනය ජලීය ද්‍රාවණයක
3. ජලෝයමයේ පෙතේර නාල එස්සේ සිදු වේ.
4. ශක්තිය වැය කරමින් සක්‍රීය ලෙස සුක්‍රෝස් බැර වේ/ ඇතුල් වේ.
5. මෙම සුක්‍රෝස් පෙතේර නාල තුළ
6. පත්‍ර තාරවිල ජලෝයම තුළ
7. පරිවර්තක සෛල එස්සේ ඇතුල් වේ
8. මෙය ජලෝයම බැර කිරීම නම් වේ.
9. මේ නිසා පෙතේර නාලවල ද්‍රව්‍ය සාන්ද්‍රණය වැඩි වේ.
10. පෙතේර නාලවල ජල විභවය අඩු වේ.
11. පෙතේර නාල තුළ ජලය ඇතුල් වේ
12. මෙම ජලය ආසූරියා මගින්
13. සෛලමේසි සිට ඇතුල් වේ.
14. මේ නිසා ඉහළ ද්‍රවස්ථිති පීඩනයක් ගොඩනැගේ
15. පසු ව මෙම සුක්‍රෝස් ද්‍රාවණය සංචිත අවයව (අග්‍රාණය) කරා පරිවහනය වේ.
16. අක්‍රීය ව (මෙහි දී සුක්‍රෝස් පරිවහනය වන්නේ)
17. ස්කන්ධ ප්‍රවාහය මස්සේ ය.
18. සංචිත අවයවවල දී සුක්‍රෝස් සක්‍රීය ව සංචිත අවයවවල සෛල

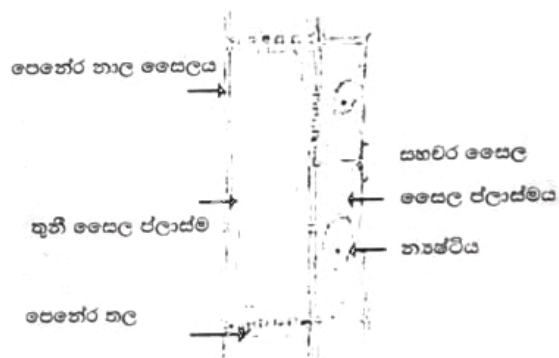
19. තුළට ඇතුල් වේ.
20. පරිවර්තක සෛල කරන ඇතුල් වේ.
21. මෙය ජලෝයම කර කිරීම ලෙස හඳුන්වයි.
22. මේ නිසා පෙතේර නාල තුළ ජල විභවය වැඩි වේ.
23. සෛලම පටකයට ජලය බාහිරාසූරියා මගින් පිට වේ.
24. මේ නිසා ද්‍රවස්ථිති පීඩන අනුක්‍රමණයක්
25. පත්‍ර මධ්‍ය සෛල
26. හෙවත් ප්‍රභවයේ සිට
27. සංචිත අවයව
28. හෙවත් අග්‍රාණය දක්වා ඇති වේ.
29. ජලෝයම පරිසංක්‍රමණය/ පීඩන ප්‍රවාහ කල්පිතය ලෙස හැඳින්වේ.

$$28 \times 4 = \text{ලකුණු } 112$$

(ii) ජලෝයම පටකය

1. පෙතේර නාල/ පෙතේර නාල ඒකක
2. ජලෝයමය මෘදුස්තර
3. සහවර සෛල
4. ජලෝයම තන්තුවලින් යුක්තයි.
5. පරිණත පෙතේර නාල ඒකක/ පෙතේර නාල සජීවී සෛල වන අතර
6. ඒවායේ තුනී සෛල ජලාස්ම ඇත.
7. නාෂ්ටි නොදරයි.
8. සෛල බිත්ති ලිස්නිඟවනය වී නැත.
9. පෙතේර නාල ඒකක අගින් අගට සම්බන්ධ වීම නිසා අඛණ්ඩ නාලයක් සාදයි.
10. මේවලින් කරස් බිත්තිවල පෙතේර තල පිහිටයි.
11. සෑම පෙතේර නාල ඒකකයක් ආශ්‍රිත ව ම සහවර සෛලයක් පිහිටයි.
12. සහවර සෛලයක සන සෛල ජලාස්මයක් සහ
13. ප්‍රකට නාෂ්ටියක් පිහිටයි.
14. ඇතුළට අවතලනය වීම සහිත සහවර සෛල/ පරිවර්තක සෛල ඇත.

$$14 \times 2 = \text{ලකුණු } 28$$

1. පෙතේර නාල
2. පෙතේර නාලවල තුනී සෛල ජලාස්ම
3. අගින් අගට සම්බන්ධ ව තිබීම
4. සහවර සෛල
5. සහවර සෛලවල නාෂ්ටි
6. සෛල ජලාස්මය (සහවර සෛලයේ)
7. පෙතේර තල

$$7 \times 2 = \text{ලකුණු } 14$$

$$\text{සම්පූර්ණ ලකුණු} = 154$$

$$\text{උපරිම ලකුණු} = 150$$

2) මැවුම් වාදය

1. ජීවී විශේෂ දෙවියන් විසින් මවන ලදී.

ස්වයං සිද්ධ ජනන වාදය

2. ජීවීන් අජීවී දේවලින්
3. ස්වයංසිද්ධ ලෙස
4. ඕනෑ ම අවස්ථාවක ඇති වේ.

- පිටසක්වලින් ජීවය පැමිණියේ වාදය
5. ජීවය පිට අභ්‍යවකාශයේ සිට
6. උල්කාපාත මගින් හෝ
7. අභ්‍යවකාශ යානා මගින් පෘථිවියට පැමිණ ඇත.

ප්‍රේම රසායනික වාදය

8. ජීවය සම්භවය වීමක්
9. අනුක්‍රමයෙන් පරිණාමය වීමක්
10. ස්වාභාවික, භෞතික හා
11. රසායනික නියමවලට අනුව සිදු වී ඇත.

(වාද ලැයිස්තුගත කොට ඇත්තම් පමණක් 1 ලකුණ බැගින්)

- මෙය පහත ආකාරයට සිදු විය
- ආදී වායුගෝලයේ ප්‍රධාන වායු වූයේ
12. හයිඩ්‍රජන්
13. ඇමෝනියා
14. මීතේන්
15. හයිඩ්‍රජන් සල්ෆයිඩ්
16. ජලවාෂ්පය.
17. (සුර්යයාගෙන් එන) අධික U.V විකිරණ ප්‍රමාණය සහ
18. (වායුගෝලයේ) ඇති වන විද්‍යුත් විසර්ජන (විදුලි සැර නිසා)
19. සංකීර්ණ කාබනික සංයෝග ඇති විය (මෙම වායු වර්ග මගින්)
20. මෙම සංයෝග ඒකරාශී වීම සහ
21. ස්වාභාවික හේතු නිසා වර්ණය ලෙස එක් වීම නිසා
22. ප්‍රථම ජීවී ආකාරය සම්භවය විය.
23. (ගහනයක/ විශේෂයක) සිටින ජීවීන්ට අධික ප්‍රජනන හැකියාවක් ඇත./ (ගහනයක) විශාල ප්‍රජනනයක් ඇති කරයි.
24. ජීවීන් නිපදවන සංඛ්‍යාව, ජීවත් වන සංඛ්‍යාවට වඩා වැඩි වේ.
25. මෙය අධිජනනය ලෙස හැඳින්වේ.
26. (ගහනයක/විශේෂයක) සාමාජිකයන් ව්‍යුහය/ රූප විද්‍යාව
27. ක්‍රියාකාරිත්වය අතින් මෙන් ම
28. වර්ධාව/ හැසිරීම අතින් ද වෙනස් වේ.
29. මෙම වෙනස්වීම් ප්‍රභේදය ලෙස හැඳින්වේ.
30. ප්‍රභේදන අනුක්‍රම ලෙස ඇති වේ.
31. ඇතැම් ප්‍රභේදන හිතකර වේ.
32. සමහර ප්‍රභේදන ඊළඟ පරම්පරාවට සම්ප්‍රේෂණය වේ. (ඇතුළු ප්‍රභේදන එසේ නොවේ)
33. ඊළඟ පරම්පරාවට ගමන් කරන ප්‍රභේදන පරිණාමයට වැදගත් වේ.
34. සීමිත සම්පත් සඳහා තරගයක් ඇත.
35. එනම් ආහාර
36. වාසස්ථාන
37. ප්‍රජනන ස්ථාන/ ප්‍රජනන සහකරුවන් සඳහා තරගයක් ඇත.
38. තරගය අන්තර් විශේෂ හෝ
39. අන්තර් විශේෂ තරගයක් වේ.
40. හිතකර (උචිත) ප්‍රභේදන/ ලක්ෂණ සහිත ජීවීන්ට තරගයේ දී වැඩි වාසියක් අත් වේ.
41. සම්පත් අන් අයට වඩා හොඳින් භාවිත කරයි. (ප්‍රයෝජනයට ගනියි)
42. ඔවුහු පරිසරයේ නොනැසී ජීවත් වෙති.
43. මෙය උච්ඡෝන්නතිය ලෙස හැඳින්වේ.
44. මොවුන් ප්‍රජනනය මගින්
45. හිතකර ලක්ෂණ/ ප්‍රභේදන ඊළඟ පරම්පරාවට සම්ප්‍රේෂණය කරයි.
46. හිතකර ප්‍රභේදන/ ලක්ෂණ රහිත ජීවීහු ප්‍රජනනයට පෙර මිය යති.
47. නැතහොත් ප්‍රජනනය නොකරති.
48. මේ නිසා හිතකර ලක්ෂණ (සහිත ජීවීන්) ස්වාභාවික වරණයට ලක්වීමෙන්
49. පරිසරයේ ඉතිරි වේ
50. පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට ස්වාභාවික වරණය සිදු වේ.
51. මේ නිසා පරිසරයට වඩාත් හොඳින් අනුවර්තිත ජීවීන් ඇති වේ.

50 x 3 = ලකුණු 150

(3) මිනිසාගේ ශ්වසන පද්ධතිය සැඟි ඇති ව්‍යුහ

1. නාසය/ නාස්තුහරය
2. ග්‍රසනිකාව
3. ස්වරාලය
4. ශ්වාසනාලය
5. ශ්වාසනාලිකා (2)

6. අනුශ්වාසනාලිකා
7. ගර්භික ප්‍රනාල
8. ගර්භ
9. පෙනහැලි
10. නාසය සුර්ව/ බාහිර නාස්තුඩු මගින් පිටතට විවෘත වේ.
11. නාසය/ නාස්තුහරය තුළින් දෙකකින් යුක්තයි.
12. එය අන්වායාම ආවාරයකින් වෙන් වී ඇත.
13. නාස්තුහරය/නාසය ග්‍රසනිකාව සමඟ සන්තතිකය/ ග්‍රසනිකාව ස්වරාලයට විවෘත වේ.
14. ස්වරාලය කාරිලේඛ සහ
15. ස්වර කන්තුවලින් යුක්තයි.
16. ස්වරාලයෙන් ශ්වාසනාලය ආරම්භ වේ.
17. එහි C හැඩැති කාරිලේඛ/ කාරිලේඛ ව්‍යුහ අඩංගු ය.
18. ශ්වාසනාලය අධර්මව දෙකට බෙදේ/ විදුර කෙළවරේ දී (ශ්වාසනාලිකා 2ක් ඇති කරයි)
19. ශ්වාසනාලිකා පෙනහැලිවලට ඇතුළු කරයි.
20. පෙනහැලි තුළ දී ශ්වාසනාලිකා, අනුශ්වාසනාලිකා බවට බෙදේ.
21. කුඩා අනුශ්වාසනාලිකා අග්‍රස්ථ අනුශ්වාසනාලිකා
22. ශ්වසන අනුශ්වාසනාලිකා (ගර්භික ප්‍රනාල හා ගර්භවලට බෙදේ)
23. ගර්භ බුබුලාකාර වේ.
24. පෙනහැලි දෙකක් (යුගලයක්) ඇත.
25. කේතු ආකාර ව්‍යුහ වේ.
26. දකුණු පෙනහැලිල බිණ්ඩිකා 3ට බෙදේ.
27. වම් පෙනහැලිල බිණ්ඩිකා දෙකකට බෙදේ.

- ii) 28. වාතාශ්‍රය යනු පෙනහැලි තුළට වාතය ඇතුළු කරගැනීම හා පිට කිරීමයි/ ආශ්වාසය හා ප්‍රශ්වාසය නිසා පෙනහැලි වාතනය සිදු වේ.
29. බාහිර අන්තර් පර්ශ්‍යක ප්‍රේෂි සංකෝචනය වේ.
30. පර්ශ්‍ය ඉහළට චලනය වේ.
31. උරෝස්ථිය ඉදිරියට චලනය වේ.
32. උරස් කුහරයේ පරිමාව පාර්ශ්විකව හා
33. පූර්ව අපර ලෙස වැඩි වේ.
34. මහා ප්‍රාචීරය සංකෝචනය වේ/ පැතලි වේ.
35. උරස් කුහරය සිරස් ව විශාල වේ./ අන්වායාම ලෙස විශාල වේ.
36. (උරස් කුහරයේ පරිමාව වැඩිවීම නිසා) ජලුරා කුහරයේ පීඩනය අඩු වේ.
37. පෙනහැලි ජලුරාව දෙසට ඇදේ
38. පෙනහැලිවල පරිමාව වැඩි වේ.
39. පෙනහැලිවල පීඩනය වායුගෝලීය පීඩනයට වඩා අඩු වේ.
40. මේ නිසා පෙනහැලි තුළට වාතය ඇතුළු වේ.
41. පෙනහැලි තුළ පීඩනය වායුගෝලීය පීඩනයට සමාන වන තුරු වාතය ඇතුළු වේ.
42. මෙය සක්‍රීය ක්‍රියාවක් වන ආශ්වාසයයි.
43. බාහිර අන්තර්පර්ශ්‍යක ප්‍රේෂි හා
44. මහා ප්‍රාචීරය ඉහළට වේ.
45. පර්ශ්‍ය උරතලය හා මහා ප්‍රාචීරය මුල් පිහිටීම කරා ළඟා වේ.
46. උරස් කුහරයේ පරිමාව අඩු වේ.
47. ජලුරා කුහරයේ පීඩනය වැඩි වේ.
48. පෙනහැලිවල පරිමාව අඩු වේ.
49. පෙනහැලිවල පීඩනය වැඩි වේ.
50. වාතය පිට වේ.
51. මෙය අක්‍රීය ක්‍රියාවක් වන ප්‍රාශ්වාසයයි.
52. පෙනහැලි වාතනය මොළයේ ශ්වසන මධ්‍යස්ථානය මගින් පාලනය කෙරේ.

46 x 3 = ලකුණු 138

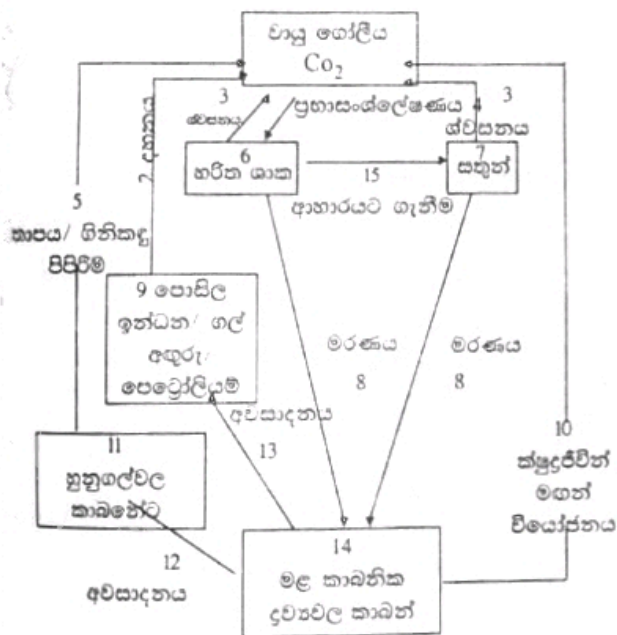
මිනිසාගේ ශ්වසන පද්ධතියේ දල ව්‍යුහය

සම්පූර්ණ නම් කළ රූරයට ලකුණු = 12
 භාගෙට නම් කළ රූරයට ලකුණු = 08
 නම් නොකළ රූරයකට ලකුණු = 04
 ඕනෑම $46 \times 3 = 138$
 රූර සටහන සඳහා = 12
 සම්පූර්ණ ලකුණු = 150

- (ii) වායුගෝලය කාබන්ඩයොක්සයිඩ්/CO₂ ප්‍රධාන සංචායකය සේ ක්‍රියාකරයි.
- එය ප්‍රභාසංශ්ලේෂණය නිසා වාතයෙන් ඉවත් වේ.
 - හරිත ශාක මගින් සිදු වේ.
 - මෙය කාබනික සංයෝගවල තිර වීම නිසා සිදු වේ.
 - විෂමපෝෂී ජීවීන්/ සතුන්, දිලීර බැක්ටීරියා/ මෘතෝප ජීවීන් ශාකවලින් කෙළින් ම කාබන් ලබාගනී.
 - නැතහොත් වක්‍රමාර්ගයෙන් ශාක හඤාන සතුන් අනුභවය නිසා ලබාගනී.
 - CO₂ නැවත වායුගෝලයට CO₂ ලෙස පිටවීම.
 - සියලු ජීවීන්ගේ ශ්වසනය නිසා සිදු වේ.
 - මළ ජීවීන්ගේ කාබන් CO₂ ලෙස වායුගෝලයට එක්වීම.
 - විෂමපෝෂී සතු ජීවීන්/ බැක්ටීරියා හා දිලීර මගින් සිදු වන විශෝජනය නිසා සිදු වේ.
 - ජලජ පරිසරවල
 - මළ ජීවීන්
 - අවසාදනය වීම නිසා
 - කාබන් සංචිත (කාබනේට්)/ හුනුගල් සෑදේ.
 - ගිනිකඳු පිපිරීම නිසා CO₂ වායුගෝලයට එක් වේ.
 - මළ ජීවීන්
 - දිර්ඝකාලීන ව නැන්පත් වීම නිසා
 - නිර්වායු තත්ව යටතේ දී
 - පොසිල ඉන්ධන නිෂ්පාදනය සිදු වේ.
 - පොසිල ඉන්ධනවල ඇති කාබන්
 - සහ අනෙකුත් කාබනික ද්‍රව්‍ය
 - වායුගෝලයට CO₂ ලෙස එක්වීම
 - දහනය/ පිළිස්සීම නිසා සිදු වේ.

25 x 3 ලකුණු = 75

15 x 1 ලකුණු = 15

- වන වාසලතාදිය ප්‍රභාසංශ්ලේෂණය සඳහා විශාල CO₂ ප්‍රමාණයක් භාවිත කරයි.
- වන විනාශය
- කර්මාන්තවල දී හා
- මෝටර් රථ වාහනවලින්
- පොසිල ඉන්ධන දහනය නිසා
- වායුගෝලයේ CO₂ සාන්ද්‍රණය වැඩි වේ.
- මේ නිසා වායුගෝලීය CO₂ හා O₂ අතර සමතුලිතතාව නැති වී යයි.
- මෙය මිහිතලය උණුසුම් වීම හටගතායා ඇති බවට හේතු වේ.
- ගෝලීය උෂ්ණත්වය ඉහළ යයි.
- වැවිලි, අයිස් කැටි දිය වේ.

සූර්‍ය ප්‍රකාශනයයි.

- ජලය භාජනය ලෙස ප්‍රසාරණය වේ.
- මුහුදු මට්ටම ඉහළ යයි.
- වේගවත්ව ප්‍රදේශවල ජල ගැලීම් ඇති වේ.
- කාලගුණ රටාවන් වෙනස් වේ.
- සෛවික විවිධත්වයට බලපායි.

15 x 4 = 60

(i) වන කොටසට = 25 x 3 = 75

(ii) වන කොටසට = 25 x 3 = 60

රූරසටහනට 15 x 1 = 15

සම්පූර්ණ ලකුණු 150

- ජීවන චක්‍රයට ධාරකයන් දෙදෙනෙක් සහභාගී වෙති. එනම් මිනිසා හා *Anopheles* ගැහැනු මදුරුවා වේ.
- බහිරස්තාණය/ පුර්ව රක්තාණය අවධිය
- රක්තාණය අවධිය
- මදුරුවා තුළ අවධිය/ ලිංගික අවධිය ලෙස අවධි 3කට බෙදිය හැකිය.
- ආසාදිත ගැහැනු මදුරුවෙකු මිනිසෙකුට දෂට කළ විට (මදුරුවාගේ බිජුරුවාගේ මිනිස් රුධිරයට ඇතුළු වේ.
- බිජුරුවාගේ පසුව අක්මා සෛලවලට (රුධිරයේ සිට) ඇතුළු වේ.
- එහි දී ජේදායන් බවට පත්වේ.
- ජේදායන් අලිංගික ව ගුණනය වේ.
- මේ නිසා ජේදායන් ඇති වේ.
- ජේදායන් රුධිර ධාරාවට නිදහස් වේ.
- අක්මා සෛල පිපිරීම නිසා මෙය සිදු වේ.

බහිරස්තාණය අවධිය

රක්තාණය අවධිය

- ජේදායන් රතු රුධිර සෛලවලට ඇතුළු වේ.
- රතු රුධිර සෛල තුළ දී ජේදායන් හස්මුදු අවස්ථාවට පත් වේ.
- පසුව ජේදායන් බවට පත් වේ.
- ජේදායන් අලිංගික ව බෙදීම නිසා/ අනුනත විභාජනය මගින් ජේදායන් සෑදේ.
- ජේදායන් (රුධිර ජලාස්මයට) නිදහස් වේ.
- මෙය සිදු වන්නේ රක්තාණ පිපිරීම නිසයි.
- සමහර ජේදායන් නව රතු රුධිර සෛලවලට නැවත ඇතුළු වේ.
- නැවතත් චක්‍රයක් ආරම්භ කරයි.
- සමහර ජේදායන් ජන්මාණු සෛල/ සුදු ජන්මාණු සෛල හා මහා ජන්මාණු සෛල බවට පත් වේ.

මදුරුවා තුළ අවධිය

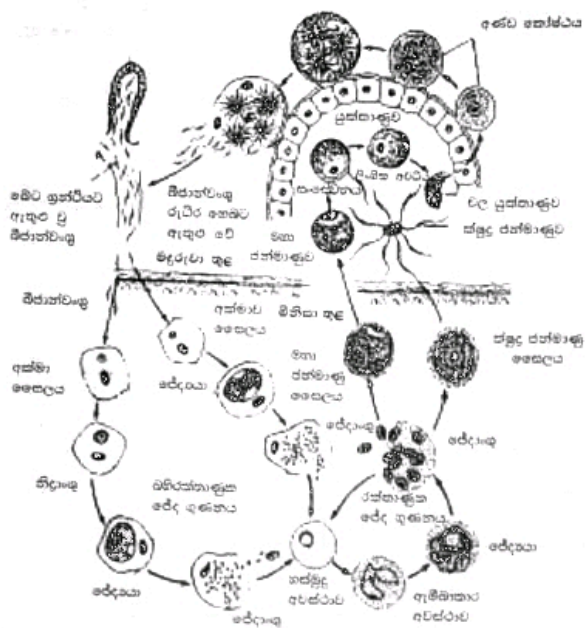
- Anopheles* ගැහැනු මදුරුවෙකු රුධිරය උරා බොන විට
- ජන්මාණු සෛල මදුරුවාගේ බඩවැල තුළට ඇතුළු වේ.
- මහා ජන්මාණු සෛල මගින් මහා ජන්මාණු ඇති වේ.
- සුදු ජන්මාණු සෛල මගින් සුදු ජන්මාණු ඇති වේ.
- මදුරුවාගේ මැදි බඩවැල තුළ දී
- සංජේවනය සිදු වී
- ප්‍රක්තාණවත් ඇති වේ.
- ප්‍රක්තාණව වල ප්‍රක්තාණවත් බවට පත් වේ.
- වල ප්‍රක්තාණව බඩවැල බිත්තිය හරහා ගොස් අණ්ඩ කෝෂය සෑදිය.
- මෙය බඩවැල බිත්තිය තුළ දී සෑදිය.
- අණ්ඩ කෝෂය තුළ බිජුරුවාගේ ඇති වේ.
- බිජුරුවාගේ ජීවගුණය/ උපානය නිසා බිජුරුවාගේ ඇති වේ.
- බිජුරුවාගේ මදුරුවාගේ රුධිර හෙබව ඇතුළු වේ.
- පසුව බේට් ග්‍රන්ථි කරා ගමන් කරයි.
- පරපෝෂිතයාගේ ජීවන චක්‍රය සම්පූර්ණ කිරීමට මදුරුවෙක් අවශ්‍ය බැවින් මදුරුවා පාලනයෙන් පරපෝෂිතයා පාලනය කළ හැකි ය.

(ii) මෙය සිදු කළ හැකි අයුරු

- මදුරු නාශක/කෘමිනාශක භාවිතයෙන් පරිණත මදුරුවන් විනාශ කිරීම.
- මදුරුවන් ප්‍රජනනය වන (බෝවෙන) ස්ථාන විනාශ කිරීම.
- කීටයන් අනුභව කරන මසුන් යෙදීමෙන් මදුරු කීටයන් විනාශ කිරීම.
- මදුරුවා හා මිනිසා අතර ගැටීම වැළැක්වීම මගින්/මදුරුවා දෘෂ්ට කිරීම වැළැක්වීම මගින්

පහත ක්‍රම භාවිතයෙන් මැලේරියාව පාලනය කළ හැකි ය.

- මදුරු දල් භාවිතය
- මදුරුවන් පලවා හරින ද්‍රව්‍ය (විකර්ෂක) භාවිතය.

$$46 \times 3 \text{ ලකුණ} = 138$$

$$46 \times 3 \text{ ဇရုဏ်} = 138$$

රූප සටහන සඳහා = 12

$$\text{සම්පූර්ණ ලකුණු} = 150$$

සම්පූර්ණයෙන් නම් කළ නිවැරදි රූපය සඳහා = 12

(රූපයේ ඔහිර රක්තාණු අවධිය = 04

රක්තාණුක අවධිය = 04

ලිංගික අවධිය = 04

12

භාගයට නම් කළ නිවැරදි රූපය සඳහා = 08

එක් අවස්ථාවක් හෝ නම් නොකළ රූපය = 04

අවධි 3 වෙන වෙන ම ඇද ඇත්නම් ලොකු නැත

(6) (1)

1. කඩොලාන හෙළි කිරීම.
2. මේ නිසා (පාංශු) බාදනය සිදු වේ.
3. ජෛව විවිධත්වය අඩුවීම.
4. ජලජ සතුන්/ ඉස්සන්/ මත්ස්‍යයන්ගේ වාසස්ථාන විනාශ වීම.
5. ජලාශ/ දියපහරවල ජලයේ ගුණාත්මක බව අඩුවීම.
6. මෙය සිදු වන්නේ ඉස්සන් වගාවල අපවිත්‍ර ජලය නිසා ය.
7. ජල ගැලීම් ඇතිවීම.
8. හේතුව ජලය ගලායන ඇළ මාර්ග/ මාර්ග අවහිර වීම නිසා ය.

(II)

1. පරිසර පද්ධතියක ජීවී සංඛ්‍යාව අතර
2. ශක්තිය හුවමාරුවීම හා
3. පෝෂක (හෝස්ත) සම්බන්ධතා
4. පෙත්නුම් කරන රූප සටහන් වේ.
5. සාමාන්‍යයෙන් පිරමීඩයේ පාදයේ ප්‍රාථමික නිෂ්පාදකයන් ඇති අතර
6. ඉහළ මට්ටම්වල අනෙක් පෝෂී මට්ටම්/ පාරිභෝජක ආකාර දැක්වේ.
7. (පිරමීඩ ආකාර (වර්ග) 3කි.) ජෛව ස්කන්ධ පිරමීඩවලින් එක් එක් පෝෂී මට්ටමේ ජීවීන් සංඛ්‍යාව නිරූපණය වේ.
8. සංඛ්‍යා පිරමීඩය
9. එක් එක් පෝෂී මට්ටමේ ජීවීන් සංඛ්‍යාව නිරූපණය වේ.
10. ශක්ති පිරමීඩය.
- 11.

12. එක් එක් පෝලී මට්ටමේ නිර කළ මුළු ශක්ති ප්‍රමාණය දක්වා (මේවා නම් කළ රූප සටහනක් මගින් දක්වන ලද උතුරු දෙසට)
13. සමහර පාරිසරික පිරිමිවල, ඉහළ පෝලී මට්ටම්වල ජීවීන් සංඛ්‍යාව/ ජෛව ස්කන්ධය පහළ මට්ටම්වලට වඩා වැඩිය
14. මේ නිසා යටිතැන් පිරිමිව/අනුවන් හැඩයක් ඇති වේ.

II) ප්‍රදාන ප්‍රතිචාරය

1. මිනිස් දේහයේ ඇති විශිෂ්ට නොවන ආරක්ෂක පද්ධතියකි.
2. ආසාදනයක් නිසා හෝ
3. පටක කුටාල වීමක් (හානියක්) නිසා ඇති වේ.
4. ආසාදිත ස්ථානයෙන් ඉවතට ආසාදනය පැතිරීම වළක්වා
5. ප්‍රදහන ප්‍රතිචාරයේ ලක්ෂණ වනුයේ ආසාදිත ස්ථානය රතුරීම
6. ආසාදිත ස්ථානය ඉදිමීම.
7. ආසාදිත ස්ථානයේ වේදනාවක් ඇතිවීම.
8. ආසාදිත ස්ථානයේ උෂ්ණත්වය වැඩිවීම ආදියයි.

$$30 \times 5 \text{ ලකුණු} = 150$$
